

Анна Багряна

ПРИНЦ І ЖІНКА

Монодрама на одну дію

Декорації і дійові особи:

Ближче до краю сцени – вішак у людський зріст. Трохи далі від нього – шафа. На дверцятах шафи – дзеркало. Поряд із вішаком, посередині сцени – крісло, з іншого боку – журнальний столик, на якому лежить кілька книжок і глянцевих жіночих журналів. Трохи далі, вглиб сцени – велика скриня.

Жіночі ролі грає Жінка років 25-35.

Чоловічі ролі не грає ніхто, бо є Уявний Чоловік.

Сцена 1.

Біля дзеркала крутиться Жінка у ролі дівчини-підлітка. Має відповідний вигляд – у джинсах чи короткій спідниці, з двома хвостиками чи косичками. Причепурившись, сідає у крісло, бере зі столика одну з книжок, відкриває.

ЖІНКА (*читає*): Смикаю небо за білу хмару -
 тонесенька цівочка світла витікає між пальців,
 біла нитка стає золотою,
 вирушає в мандрівку до обрію.
Там, за обрієм, Ти споглядаєш,
як біла хмара тане і меншає,
і раптом зовсім зникає.
Ниточка золота, мандруючи,
до серця Твого проситься.
Про своє таємниче прядиво,
окрім Тебе,
не маю кому розповісти.

(Мрійливо зітхає, закриває книжку, натомість бере зі столика один із журналів, гортає його, читає):

«Мода: сукні сезону». О, Боже!.. Зроду такого не вдягнула б! (*Перегортає сторінку, читає далі*). «Зіркові новини», «Як правильно робити макіяж»... (*На якийсь час замислюється, ніби вагається, чи це їй потрібно, знову перегортає сторінку*). «Вся правда про контрацептиви», гм... (*гортає*), «Сам собі косметолог: як позбутися зморшок в домашніх умовах», «Секс під час вагітності» (*швидко перегортає сторінки*), «Як спокусити чоловіка своєї мрії: десять кроків». (*Зводить зацікавлено брови*). Ого! Цікаво! Тільки перш, ніж спокушати, все ж таки бажано його знайти... (*Закриває журнал, кладе на столик, бере інший, гортає, читає*). Мода, мода... «Дієти від голівудських зірок», «Вся правда про жіночий оргазм», гм... (*швидко пробігає очима, перегортає сторінку*), «Як безболісно й швидко позбутися целюліту». Ні, дякую, поки не потрібно. «Цілющі властивості цибулі». Фу! Терпіти не можу запаху цибулі! (*Перегортає сторінку*). «Як знайти свого принца: десять кроків». О, а це вже цікавіше! (*Читає повільно*). «Крок

перший: для початку потрібно його чітко уявити. Адже все в цьому житті починається з нашої уяви». Упс! Уявити? Гаразд. Зараз спробую. *(Відкладає журнал на столик, зручно вмощується в кріслі, заплющує очі)*.

Отже, так. Мій принц має бути... із блакитними очима, блондин. Ні, краще брюнет. Із темними очима. Хоча... краще нехай це буде зеленоокий шатен... У костюмі від якогось відомого світового кутюр'є. У накрохмаленій світлій сорочці, з модною краваткою. *(Розплющує очі)*. Але за умови, що його шкарпетки пасуватимуть до кольору костюма й будуть достатньо довгими, щоби сховати волохаті ноги навіть тоді, коли він сидітиме, закинувши ногу на ногу. Його одяг завжди має бути бездоганно чистим і випрасуваним. Ну і сам він, звісно ж, має бути чистим, щодня приймати душ, а ще краще – двічі на день, вранці і ввечері, відповідно – щодня змінювати білизну й сорочки. Ніяких вус і борід! Гладенько виголене обличчя, напахчене дорогими парфумами. Щоби було приємно до нього торкатися руками і вустами. Ну, гаразд, може бути і легенька неголеність, у цьому іноді є свій шарм. Головне, щоб від нього не смерділо тютюном. Я ніколи не зможу закохатися в чоловіка, який курить. А щодо алкоголю... Ну, звісно ж, дозволяється трохи вишуканого вина, іноді віскі чи хорошого коньяку, але в міру – так, для розслаблення після напруженого робочого дня, для підняття настрою. П'яниць мені не треба. А зовсім непитущі чоловіки, як правило, теж дуже нудні... Далі. Стрункий, із добре підкачаними м'язами, не дуже високий – щоб я могла до нього легко дотягнутися, коли захочу поцілувати, ну, і звісно, щоб мені для цього не довелося присідати. Не товстий, але й не худий. Охайно підстрижений. Із доглянутим волоссям. У нього має бути рівна постава і красива хода. І дуже важливо – здорові, рівні й білосніжні зуби. Адже зуби в зовнішності людини – найголовніше. Зустрічають не за одягом, а за усмішкою. У нього має бути сьайливо-спокуслива, чарівна усмішка. Нехай він буде схожий на якогось актора чи на співака... Наприклад... *(Знову бере журнал, гортає, ніби шукає в ньому свій ідеал чоловіка, спиняється на окремих сторінках, розглядає світлини, нарешті закриває журнал, замислюється, підводиться)*.

Зрештою, хіба зовнішність для чоловіка – це головне?.. Ні, головне, щоби він був.. *(На якись час замислюється, а тоді починає загинати пальці на руках)*. Розумний, ерудований, сильний, мужній, ніжний, дбайливий... Обов'язково – із вищою освітою. І з престижною професією. Наприклад, юрист чи економіст. Чи будь-хто інший. Головне, щоби він був фахівцем своєї справи. Щоби мав добре почуття гумору і вмів себе поводити в будь-якому товаристві. Щоби тямив у мистецтві і сам був творчою людиною. Він може займатися творчістю, але тільки – у вільний від роботи час. Щоби не шкодував для своєї коханої ні часу, ні почуттів, ні грошей. Так-так, і грошей теж! Він не повинен бути ані бідним, ані скупим. Нехай у нього буде достатньо грошей на хороші вина й коняки, на розваги й дорогі подарунки для своєї коханої, на подорожі екзотичними країнами удвох – тільки я і він... Нехай у нього буде крутий автомобіль і просторе житло в центрі Києва. Хоча... можна і в центрі Парижа... Стоп! Щось я вже далеко зайшла у своїх мріях...

(Знову бере журнал, шукає статтю, яка її зацікавила).

Так, і який же там другий крок? *(Читає)* «Крок другий: уяви себе поряд із ним. Якщо ти мрієш про принца, то й сама мусиш стати принцесою». Упс! Логічно.

(Замислюється, іде до дзеркала, вертиться, роздивляючись власне відображення, вдивляється в обличчя, зазирає собі в рот, поправляє зачіску).

З якого боку не поглянь – справжня принцеса!.. Ну, звісно, якщо трохи попрацювати над собою, тобто якщо навчитися робити макіяж, гарно одягатися й підбирати парфуми, красиво ходити й говорити... О, Боже, скільки ж це часу потрібно? Скільки книжок потрібно перечитати? Скільки курсів закінчити? *(Із розпачем)* Як усе складно!..

Ні, для початку підійде і скромніший варіант. Хіба щастя полягає у статках? Хіба гроші – це головне у житті? Звісно ж, ні! Найголовніше – це романтика! Мені не потрібні золото й діаманти, бо це – лише зайвий тягар. Не потрібні хутра й шкіряні речі. Я взагалі проти вбивства тварин, це так жорстоко! Мій принц має бути романтичним! Чекаю мене

під зорями, дарувати мені білі троянди, присвячувати мені вірші й пісні, блукати зі мною вуличками вечірнього міста... чи десь за містом, серед казкової природи. Просто – любити мене такою, яка я є.

Жінка відчиняє дверцята шафи, дістає звідти чоловічий костюм №1 – яскраву молодіжну сорочку з джинсами чи брюками, вішає костюм на вішак, звернувши чіпляє бейсболку, внизу ставить кросівки, які теж дістає із шафи. Прилаштовує костюм на вішаку таким чином, щоби він нагадував образ Чоловіка. Зав'язує рукава сорочки у нього за спиною. Відходить у бік, розглядає його здалеку. Нерішуче підходить до Уявного Чоловіка.

ЖІНКА: Привіт! Довго чекаєш?

Ніяково розглядає його з усіх боків. Тоді, ніби щось пригадавши, біжить до скрині, виймає звідти білу троянду, підходить до Уявного Чоловіка, засовує троянду у зв'язані у нього за спиною рукави сорочки. Схвильовано роззирається довкола.

ЖІНКА: Привіт! Довго чекаєш? Вибач, що я трохи запізнилася. Довго не було трамвая... (Зазирає за спину Уявного Чоловіка, дістає звідти троянду, радісно). О, а це мені? Дякую! Я обожаю білі троянди! Саме білі! Не знаю, чому, але це – мої найулюбленіші квіти. Дякую... любий.

(Децю сором'язливо обіймає його, тоді іде до скрині, не зводячи очей із квітки, виймає зі скрині вазу, ставить її разом із трояндою на столику, знову підходить до Уявного Чоловіка, розв'язує йому рукава сорочки і ніби бере його за руки. При цьому нерішуче знизує плечима).

І?.. Що тепер? Га?.. Що має бути далі?.. Погуляємо по місту?.. А потім? Може, сходимо на якусь вечірку? В кіно? На концерт? На дискотеку? Чи просто посидимо в кав'ярні? Я дуже люблю грейпфрутовий фреш, лимонні тістечка і ванільно-шоколадне морозиво з горіхами. (Підходить до шафи, крутиться перед дзеркалом). Хоча по мені не скажеш, правда ж?.. (Знову підходить до Уявного Чоловіка).

Я живу з батьками і молодшим братом. А ще у нас є кіт Генріх. Вчуся на першому курсі в Університеті технологій і дизайну. Мрію стати дизайнером. Хоча в дитинстві, як і більшість дівчат, хотіла бути актрисою, грати на сцені, а ще краще – в кіно. Люблю танцювати. Коли вчилася в молодших класах, ходила на бальні танці.

(Звучить якась піднесена музика, Жінка танцює. Коли музика стихає, зупиняється, знову розгублено знизує плечима).

Не знаю, що іще розповісти про себе... Люблю малювати і плести гачком. Люблю гарну музику і поезію...

(Підходить до столика, бере книжку, відкриває, читає):

**Вклоняєшся по-старомодному галантно,
не можу відмовити,
бо знаю:
цей танок ми танцювали з Тобою
якийсь мільйон років тому,
коли іще не було ані Шумерії, ані Трипільської цивілізації.
Так само зливалися в одну субстанцію – гнучку і теплу,
пливли невідомою рікою,
не питаючи броду і напрямку.
Де жа вю –
я вже робила такі рухи,
ця музика вже звучала,
ми вже були**

давно.
Змінюється усе –
кольори прапорів та курс валюти,
клімат на планеті і значення слова “кохати”,
капелюшки, купальники
думки, боги, автомобілі та мобільники,
назви вулиць і усмішки на дитячих обличчях...
Вода і час.
*Але наш танок – це єдине,
що залишається незмінним.*
Вклоняєшся по-старомодному галантно,
моя рука – назустріч...

(Закриває книжку, усміхається).

А хочеш, я розповім тобі одну кумедну історію про своїх батьків? Вони разом вчилися в школі, в одному класі. І навіть сиділи за однією партою. Тато був таємно закоханий у маму, але мама була таємно закохана у вчителя географії, на тата не звертала жодної уваги, ще й кепкувала з нього час від часу. Тато мовчки страждав, бо не знав, як зізнатися мамі у своїх почуттях – так, щоби вона не виставила його на посміх перед усім класом. Писати таємні послання не наважувався, бо вчився не дуже добре і боявся, що ті його послання можуть вийти кострубатими, та ще й із граматичними помилками. А це для нього могло б стати великою ганьбою, адже моя мама була відмінницею. Дарувати подарунки теж не смів, бо не знав, що саме подарувати... І так собі продовжував таємно зітхати за мамою, поки мама таємно зітхала за вчителем географії – високим двадцятип’ятирічним блондином. Та на останньому році навчання у мого тата нарешті визрів один план. Він записався на бальні танці, але нікому в класі не сказав про це. І от, настав випускний бал. Мама прийшла у довгій вечірній сукні. Тато – у фракку з метеликом. Всі були приголомшені таким його перевтіленням. Коли нарешті почалися танці, тато запросив маму на повільний танок – вклонився їй галантно, ніби справжній принц, на очах у всіх однокласників і вчителів, і навіть – на очах у вчителя географії! Мама спершу завагалася, потім злегка почервоніла, потім простягнула руку назустріч, як в оцьому вірші... І тато повів її – впевнено, вишукано, ритмічно. На випускному балу вони були найкрасивішою парою. Всі дівчата одразу ж закохалися в мого тата. Але було вже пізно. В якийсь момент мама зачепилася за довгі поли своєї сукні, мимохить наступила татові на ногу й ледь не впала, та він вчасно підхопив її на руки, мов якусь пір’інку, і продовжив кружляти разом із нею. І саме тієї миті остаточно підкорив мамине серце. Вона враз забула про вчителя географії. Забула про все на світі...

Красива історія, правда ж? Красива і трохи кумедна. Щоразу, коли я собі уявляю цю картину – як мама заплутується у власному платті, і як тато підхоплює її на руки – мені стає смішно. Та й батьки самі сміються, коли згадують цей випадок. І все ж таки, танок з’єднав їхні серця...

(Вже сміливіше підходить до Уявного Чоловіка, бере його за рукава сорочки).

Любий, як чудово, що ми з тобою зустрілися! Визнаю: я – далека від ідеалу. *(Знову дивиться на себе в дзеркало)*. Можливо, у мене замалі груди і закороткі ноги. І я не вмю правильно робити макіяж. Можливо, я не достатньо розкута, бо мені бракує досвіду спілкування з чоловіками. *(Підходить до нього ближче)*. Але ж досвід приходиться із часом. Чи не так? Обіцяю, що стану для тебе найкращою жінкою. А ще... У нас буде син. Звісно, в майбутньому. В далекому майбутньому. Адже ми – ще такі молоді, маємо позити для себе. Правда ж? Як усі нормальні люди. Позакінчувати університети, заробити собі на житло, на красиве життя... Іншими словами кажучи, стати Принцом і Принцесою. Тобто – Принцесою і Принцом. А вже потім у нас народиться син. Може, і донька. І ми з тобою

житимемо, як у казці – разом до сивої старості. У любові і в злагоді. І нехай навіть смерть не розлучить нас! А поки що, коханий, давай танцювати! Разом!

Грає музика. Жінка одягає чоловікову бейсболку собі на голову. Знімає костюм із вішака, і ніби танцює з Уявним Чоловіком. Поступово зникає з ним за лаштунками. Стає темно.

(Поки Жінка переодягається для наступної сцени, на екрані під музику можуть з'являтися кадри, які символізують рух – хтось їде на велосипеді, автомобілі чи в потязі, зміна краєвидів тощо).

Сцена 2.

З'являється світло, виходить Жінка, вже в іншому образі – одягнена в коротку й тісну сукню з глибоким декольте, на високих підборах, з іншою («дорослою») зачіскою і яскравим макіяжем. Тримає в руках невеличку дамську сумочку. Кожним своїм рухом виказує впевненість у собі. Підходить до вішака. Зневажливо відфутболює чоловічі кросівки. Дивиться на себе у дзеркало, поправляє зачіску, обсмикує сукню. Дістає із шафи чоловічий костюм №2 – стильний піджак із брюками, під піджаком – світла сорочка і краватка. Зверху на вішак чіпляє чоловічий капелюх. Замість кросівок ставить унизу вичищені до блиску чоловічі черевики. Відходить убік, дивиться на нього з посмішкою, вдоволена тим образом, який створила.

Тоді сідає в крісло, бере зі столика книжку.

ЖІНКА (*читає*):

**Це остання моя ніч.
Ні, я не сновіда.
Просто сную у п'їтьмі
навпомацки,
шукаючи виходу.
Я готова до ранку пестити
цей холодний чотирикутний морок,
аби лише вихід знайти,
але ж виходу – немає.
Натомість намацую на стїні кнопку вмикача,
світло заливає мїй світ,
ця мить збїгається із початком
нового свїтанку,
я усміхаюся сонцю.
Це була остання МОЯ ніч,
наступні ночї будуть НАШИМИ.**

(Закриває книжку, якийсь час сидить замислена. Усміхається. Впевнено підходить до Уявного Чоловіка. Дістає із сумочки пачку грошей і засовує гроші у кишеню його піджака).

Повертаю тобі борг. Це – ті гроші, які ти мені колись дав. На вбивство нашого з тобою сина. А, може, і доньки. Тепер це немає жодного значення.

(Повертається до нього спиною, намагаючись приборкати емоції, які хвилиною накопилися на неї).

Боже, якими ж дурними ми тоді були! Дурними й легковажними. Особливо ти. Вважав, що немає у світі нічого важливішого, ніж кар'єра. Хотїв бути «крутим, як усі нормальні мужики». Мати престижну роботу, ще краще – власну фірму, побільше грошей, дорогий автомобіль... *(Знову повертається до нього).*

Що ж, вітаю! Твоя мрія збулася. Ти таки став крутим. Бачу, тобі вже нічого не бракує. А от мені бракує... Тебе... А ще – нашого з тобою сина. *(Ледве стримує сльози)*. Мої мрії були трохи інакшими. Мабуть, тому ми й розійшлися. Ти поїхав за кордон – продовжувати навчання, а я лишилася тут, наодинці з власними мріями й страхами. Але за цей час теж дечого досягла. *(Сумно усміхається)*. Нарешті навчилася правильно робити макіяж. Гарно одягатися. Красиво ходити. Правильно поводити себе з чоловіками. Хоча, звісно, до справжньої принцеси мені ще дуже далеко...

Зате ти тепер – справжній принц! На білому коні! *(Сміється)*. Тепер ти – саме такий, яким я тебе уявляла... з самого початку. *(Примружує очі, уважно приглядаючись до нього)*. Ні, все ж таки чогось тобі бракує... Тільки-от не можу зрозуміти, чого саме...

(Іде до скрині, дістає звідти пляшку вже вина і два келихи. Ставить келихи на столик, відкорковує пляшку, наповнює обидва келихи, підходить із ними до Уявного Чоловіка, простягає один келих йому).

За нашу зустріч! *(Цокається келихами, п'є зі свого)*. Мушу випити для сміливості. Бо хочу тобі де в чому зізнатися. Як на сповіді. *(Сміється)*.

(Ставить келихи на стіл. Сідає в крісло. Стає серйозною).

Почну з того, що я не робила ніякого абортів. Насправді в мене навіть у думках такого не було. І не тому, що я богобоязлива. Ні. У казки про пекло ніколи не вірила.

Хочеш знати справжню причину? Ти впевнений, що тобі вистачить терпіння вислухати мене? Гарзд, тоді слухай. Це буде історія про мою бабцю, маму мого батька. Я ніколи не розповідала тобі про неї.

За рік до смерті у моєї бабці почався старечий маразм. Вона весь час марила якоюсь дитиною. Хлопчиком. Постійно їй чулося, як той хлопчик плаче і кличе її по імені – то за стіною, то на балконі, то за входними дверима. Серед ночі вона будила мого діда і просила піти разом пошукати ту дитину, мовляв, «це наша дитина і ми мусимо її забрати до нашого помешкання, інакше вона змерзне, загубиться». Дід сердився, сварився, дратувався, але нічого не міг вдіяти. Кілька разів бабця сама потай відмикала ключем входні двері і блукала поверхами будинку в пошуках тієї примарної дитини. Дзвонила у двері сусідам, запитувала, чи до них, бува, не заходив маленький хлопчик, схожий на неї. Поки все це відбувалося, мій тато сивів і пив багато коньяку. Казав, що коли йому було шість років, у нього мав народитися братик, але його мама вирішила зробити аборт, адже була впевнена, що житло, у якому вони тоді жили, не зможе вмістити ще одного, четвертого, члена родини, а розжитися на просторіше помешкання вони теж не мали змоги. Про свою другу вагітність моя бабця дізналася досить пізно – на другому чи навіть третьому місяці. Можеш собі уявити її стан, коли вона побачила те, що вирвали щипцями з її утроби – маленьку скривавлену ляльку, з голівкою, з ручками-ніжками, як у справжньої людини. Маленьку мертву людинку. І саме ця картина стояла перед її очима до кінця життя! До останнього дня вона мучилася, картала себе, бачила жахливі сни, однак нікому нічого не казала. Вдавала, буцімто забула... Але себе обманути неможливо. Неможливо втекти від себе, від власного болю, від божевілля. І найабсурдніше у цій історії, знаєш, що? Те, що буквально через якийсь рік моєму дідові дали нову трикімнатну квартиру в новому будинку. Бабця схотіла народити ще одну дитину, але, на жаль, так і не змогла завагітніти втретє. Коли вона померла, коли ми її ховали, мені здалося, що я й сама почула плач її ненародженого сина, мого ненародженого дядька, братика мого тата, про якого він завжди мріяв. І тоді сказала сама собі: ніколи, нізащо в світі я не робитиму абортів! Бо якщо пекло й існує, то воно існує тут *(показує рукою на своє чоло)*, і ще – тут *(кладає собі руку на серце)*. Пекло – це пекуча злість на самого себе й прихована заздрість до усіх щасливих людей. Це до хворобливого нестерпне відчуття власної провини й усвідомлення неможливості прокрутити стрілки годинника назад, щоби змінити все, прожити своє життя по-іншому. Пекло – це ті манівці, на які людина збивається одного разу, щоб ніколи більше не повернутися на Свій шлях. Щоби блукати тими манівцями до самої смерті. Чи й навіть – до наступного життя. Саме в такому пеклі жила моя бабця. А я не хочу! Я – егоїстка.

Хочу, щоб мені було добре. Не хочу пекла. Тому й не пішла тоді до лікаря, як пообіцяла тобі...

Однак і стати мамою мені теж не судилося. Я так сильно хвилювалася, що моя вагітність зірвалася сама. Певно, так мало бути. Наша дитина відчула, що тут, у цьому світі, її поки ніхто не чекає. Що вона тут нікому не потрібна. Наша дитина виявилася розумнішою від нас...

(Дістає з сумочки пачку паперових носовичків, виймає один, витирає кутики очей, випиває все вино зі свого келиха, підходить до Уявного Чоловіка).

Ось така сумна історія. Я тоді дуже страждала. Не через те, що втратила дитину, ні. Підсвідомо я навіть тішилася й дякувала Богові, що все так сталося, бо не знаю, чи змогла б витримати всі ті проблеми, які звалилися б на мене з народженням дитини. А так – все обійшлося само собою... А страждала я від того, що розбилася моя мрія. Що ти перестав бути схожим на принца. Я більше не хотіла тебе бачити, навмисне уникала зустрічі з тобою. Мені було страшно. І боляче. Я звикала жити без тебе. В моєму житті почали з'являтися інші чоловіки... І я продовжувала шукати серед них свого принца... Із деякими мені навіть було добре, щоправда, дуже короткий час... А з деякими – взагалі ніяк. Метелики-одноденки, які вмирили для мене одразу ж після першого побачення. Мені не було чого втрачати, адже я встигла втратити найдорожче, що мала. Свою мрію. Однак чомусь в обіймах кожного з них я продовжувала думати про тебе...

(Бере Уявного Чоловіка за рукава піджака).

А ти, любий? Про кого думав ти в обіймах своїх жінок?.. Я впевнена: ти перепробував їх за цей час багато різних. І що?.. Чи були серед них сором'язливі цнотливиці, котрі дивилися на тебе, як на Бога? А безсоромні самиці, котрі не могли наситися твоїм тілом? Чи були серед них такі, які розпалювалися від одного твого дотику? А такі, які взагалі нічого не відчували? А такі, які лише вдавали, буцімто щось відчувають? Чи драгували вони тебе своєю несправжністю?.. А чи були такі... які нагадували тобі про мене? Га?.. Мовчиш. І правильно робиш. Не треба про це говорити. Насправді я не хочу знати про твоє життя без мене.

(Ходить якийсь час від шафи до крісла, бере зі столика другий келих, надпиває з нього. На якийсь час замислюється).

Іноді нам здається, що у нас немає вибору. Але це неправда. Вибір є завжди. Навіть у того, хто приречений на смерть, є вибір: померти з ганьбою чи з гідністю. У моєї бабці теж був вибір. І в нас він був – у тебе і в мене. І в нашого сина. Вибір – це те, що визначає нашу долю. Вибір – це і є сама доля. Кожен із нас обрав те, що вважав за потрібне. Тоді. Але час змінюється, і ми змінюємося разом із ним. І щодня постаємо перед новим вибором...

Знаєш, чого мені зараз найбільше хочеться? Спокою. Затишку. Любові. Тепла. СПРАВЖНОСТІ. Бо я вже стомилася від фальші, від штучності і брехні, від нескінченних блукань і пошуків. Стомилася від холоду чужої пристрасті. Від розчарувань, страхів, болю, нестерпного й гіркого відчуття самотності. Ще рік тому я думала, що найважливіше в житті – це любовний шал. Розумієш, про що я?.. Але ні, любий, це не найголовніше. Бо шал триває лише мить. А потім знову настає холод. І від крижаної порожнечі рятує лише одне – спогад про свою Мрію...

(Іде до скрині, виймає звідти невеличку коробочку, перев'язану червоною стрічкою. Кладе цю коробочку до кишені піджака Уявному Чоловікові. Знову п'є з його келиха. Підходить до нього, міцно обіймає).

Зараз, у цю мить доля дає нам іще один шанс – почати усе спочатку. З чистого аркуша. Може, спробуємо?..

(Трохи відходить від Уявного Чоловіка, дивиться на нього зі зворушенням, знову підходить. Занурює руку до кишені його піджака, виймає звідти коробочку, розв'язує стрічку, відкриває, виймає обручку, на її обличчі – зворушення і радість).

Це... мені?.. Дякую, коханий! Обіцяю стати для тебе справжньою принцесою!

Грає музика (може бути танго). Жінка міцно обіймає Уявного Чоловіка. Тоді одягає його капелюх собі на голову. Знімає з вішака костюм, кружляє з ним у танку, зникає за лаштунками. Гасне світло.

(Поки Жінка переодягається для наступної ролі, на екрані можуть відображатися кадри повсякденного людського життя – вітрини магазинів, суєта в супермаркетах, метро, пішоходи квапливо ходять вулицями тощо).

Сцена 3.

З'являється світло. На сцені – Жінка в довгому махровому халаті з каптуром, у домашніх капцях. Прибирає зі столу пляшку із келихом, ховає до скрині. Підходить до шафи, не дивлячись на себе в дзеркало, виймає такий самий чоловічий халат із каптуром – чоловічий костюм №3, вішає його на вішак, замість головного убору чіпляє на вішак каптур. Дістає чоловічі капці, ставить їх унизу під халатом. Відходить убік, прицінює, чи все гаразд, а тоді сідає у крісло, бере книжку, відкриває.

ЖІНКА (читає):

**Вони думали і тремтіли,
хвилі холодного безсоння
билися об два невидимі береги
і – не розбивалися.
Спільне на двох – усе:
валізка з дорожнім мотлохом,
ліки від сну і пам'яті,
чашка зеленого чаю,
срібна виделка – збирати підводні мушлі,
музика спільна, зябра і крила,
очі і руки, рухи і голоси.
Тремтіли і слухали,
як розбиваються хвилі
об берег – єдиний – на двох.**

Чуєш, любий? Це – про нас. А пам'ятаєш наш відпочинок у Єгипті? Це було так романтично! Романтично і пристрасно!

(Усміхається, поринаючи в спогади. Встає, іде до скрині, дістає звідти свічку в красивому підсвічнику. Ставить її на стіл, дістає з кишені запальничку, намагається запалити свічку, але запальничка не працює).

Закінчився вогонь. Немає вогню. *(Сумно дивиться на запальничку, кидає її на стіл).*
А був.

(Знову іде до скрині, дістає звідти великий фотоальбом, підходить до Уявного Чоловіка, перегортає сторінки альбому, захоплено).

Червоне Море, червоне вино... Піраміди, фараони, пустеля, підводне царство... Ти носив мене до готелю на руках. Пам'ятаєш, якими задрісними очима дивилися на нас місцеві чоловіки? Але нам було байдуже. Для нас тоді не існувало нікого іншого. Тільки – ми. Ти і я. І тихенький плюскіт хвиль, і кришталево-чиста вода. І пекуче полуденне сонце – таке ж гаряче, як і наша з тобою пристрась. Це був наш медовий місяць, найсолодший місяць у нашому спільному житті...

А потім... *(Важко зітхає, відходить, кладе фотоальбом на столик, сідає у крісло).*
А потім почалися сімейні будні. Монотонні сірі дні. Зі спільними вечереми, розігрітими в мікрохвильовій пічці, з короткими механічними поцілунками вранці і перед сном, із

горами немитого посуду, з вивішеною на балконі білизною, з неполагодженим вмикачем світла і бачком для спускання води, з дріб'язковими побутовими сварками, образами, проблемами, ревностями, претензіями, скандалами... Із величезною порожнечою всередині... кожного із нас.

Так, ми з тобою – дорослі й реалізовані у професійному плані люди. Кожен із нас має свою престижну роботу, у кожного є своє покликання і свої друзі. Ми маємо хороше житло, власне житло в хорошому районі, з усіма побутовими зручностями. Маємо все, що порібно для нормального життя.

І все ж таки, любий, чогось ми не маємо. Чогось дуже важливого. Може, навіть – найважливішого...

Я уявляла все не так. Зовсім по-іншому. Хоча... мабуть, саме так і живе переважна більшість подружніх пар. Вдають, буцімто у них все гаразд, буцімто так і має бути... Нічого особливого. Нічого нового. Нічого дивного чи трагічного. Все – звично, спокійно. Все – по-домашньому.

(Встає, іде до скрині, ховає альбом. Повертається із тацею, на якій стоїть дві чашки з чаєм й невеличка тарілочка з цукерками, ставить тацю на стіл).

Прошу.

(Бере одну з чашок, п'є невеличкими ковтками).

Ніби й разом, укупі, але водночас – поокремо. Кожен живе своїм життям, у своєму окремішньому світі. Розбита навпіл порцелянова тарілка. І на кожній половинці – по ложці улюбленої страви... *(Іть цукерку, запиває чаєм).*

Можливо, якби у нас народилася дитина, ми знову змогли б об'єднати свої світи – довкола неї... Але, як бачиш, поки що наша дитина не квапиться до нас... Мабуть, ми її розчарували ще тоді, давно, коли ти... *(Сумно зітхає).*

А, може, проблема у тому, що ми не маємо спільного захоплення? Ну, наприклад, якби ми разом ходили на танці чи йогу... Якби однаково захоплювалися спортом чи мистецтвом, чи, зрештою, якимось «хендмейдом»... Якби знайшли щось таке, що могло б нас об'єднати, знову склеїти до купи порцелянову тарілку нашої родини, перетворити безмовне й нудне поглинання їжі на святкову трапезу, однаково смачну для обох... Може, тоді все було б по-іншому? Як гадаєш?..

Мовчиш. Гаразд. Тоді знову говоритиму я.

Розповім тобі про іншу свою бабцю, маму моєї мами. Вона ніколи не робила абортів. У неї було п'ятеро дітей. Моя мама – наймолодша. Так от. Коли мої баба з дідом зібралися одружитися, саме почалася війна. Діда забрали на фронт. Баба лишилася сама. Чекала діда. Була впевнена, що він повернеться, вони одружаться і в них народиться багато дітей. Так і сталося. Дід повернувся з війни – хоч і поранений, проте живий. Рани з часом загоїлися. Вони одружилися, як і планували. І в них народився син. Син підростав, але моя баба, замість того, щоб радіти, відчувала страх: а, що, коли почнеться нова війна і її первістка заберуть на фронт, а що, коли він не повернеться звідти живим?.. Тому вирішила народити ще одну дитину – донечку. Проте знову народила сина. І третьою її дитиною був хлопчик. І четвертою – теж. І знову – та сама параноя... У баби почалися проблеми із серцем. Лікарі радили їй більше не народжувати. Але вона мріяла по донечку, і її мрія була дуже сильною. Тому й зважилася на пізню вагітність. Багато хто з родичів і знайомих відмовляли її. Казали, що вона ризикує власним життям. Баба нікого не слухала і народила п'яту дитину. Донечку. Хоча, звісно, могла б і не ризикувати. І тоді не було б моєї мами. І не було б мене...

До чого я все це веду? До того, що здатися, відмовитися від чогось – це найпростіший шлях. І як легко знайти для себе купу різних виправдань! Однак дуже часто цей шлях – у нікуди.

Ти запитаєш: а як же страх?.. Так, іноді саме страх веде людину по життю, підказує їй, що і як треба робити. Моєю бабою все життя керував страх. Страх утрати. Вона постійно боялася втратити найрідніших людей. Але це не заважало їй бути щасливою.

Скільки її пам'ятаю, вона завжди усміхалася. Навіть коли помер дід. Просто знала, що скоро піде за ним і тішила себе цією думкою... Вони прожили разом шістдесят два роки!..

Життя пропонує нам безліч сценаріїв, безліч різних варіантів, з-поміж яких ми маємо обрати найкращий для нас. Той, який зробить нас по-справжньому щасливими.

Можливо, якби моя бабця зараз була жива, я запитала б у неї: що тримало її біля діда стільки років? Чи не було їй нудно з ним? Чи не дратував він її своїм гучним хропінням? А цигарковим смородом? А звичкою гризти нігті навіть у ліжку? А своєю побутовою непрактичністю? Адже дід не вмів навіть канапку сам собі зробити, носовичка не міг випрати... А тоді ж не було ні пральних машин, ні посудомийок, ні навіть крану з гарячою водою – уяви собі! Воду носили з криниці і гріли у спеціальних каstrулях. Чи не хотілося бабі піти від діда до іншого чоловіка або ж просто залишитися самій?.. Чи не шкодувала вона про те, що не змогла здобути освіту, що навіть середню школу не встигла закінчити? Що не знала вишуканих манер, не вміла робити макіяж і гарно одягатися? Що не ходила по різних балах і вечірках? Що все життя присвятила своїй родині?..

Я впевнена, рецепт родинного щастя моєї старенької був дуже простим. Так, звісно, і вони з дідом час від часу сварилися, у чомусь не могли дійти згоди... Проте коли у баби і спалахувала образа на діда, коли він і починав її дратувати, вона враз пригадувала, як чекала його з війни. Як щодня молилася Богу і всім святым, благаючи, щоби вберегли її коханого від смертельних куль, щоби він повернувся додому живим. І як раділа, коли він повернувся, як тішилася йому, якою щасливою тоді почувалася! У них був свій вогонь, який завжди їх зігрівав і зміцнював їхні стосунки. Отой спогад. Оте відчуття. Оте усвідомлення цінності кожної миті, прожитої разом. І не треба великої філософії. Не треба товстих і мудрих книжок, не треба ніяких жіночих журналів та інтернет-форумів. Не треба ніяких психоаналітиків і сексопатологів...

(Підходить до Уявного Чоловіка, бере його за рукава піджака, звертаючись до нього).

Насправді рецепт щастя дуже простий. І коли я дратуюся від того, що ти не вимикаєш після себе світло в туалеті чи що вмикаєш телевізор на повну гучність, що кидаєш свої брудні шкарпетки в кошик із моєю білизною, що забуваєш насипати порошок в пральну машину, що не користуєшся засобом для миття посуду, залишаючи тарілки брудними, що не чуєш моїх запитань, думаючи про щось своє, - одразу ж змушую себе пригадати той час, коли жила без тебе... Коли щодня думала про тебе, чекала, страждала, божеволіла, марила тобою, шукала тебе... на вулицях, у магазинах... в інших чоловіках... І знову страждала – вже з новою силою, адже ніхто – чуєш, ніхто! – не міг мені замінити тебе! І потім – як зраділа – коли ми знову зійшлися. Кажу собі: треба цінувати кожну мить, у якій є ти. Адже колись усього цього не стане. *(Кричить)* Чуєш? Колись не стане невимкненого світла, немитих тарілок і брудних шкарпеток! Колись не стане твоєї неухважності і тебе самого. І мене теж. Залишиться тільки відгомін, невидима світла пляма. А, може, й зовсім нічого не залишиться...

Але в мене нічого не виходить. Образи й роздратування нікуди не зникають... Можливо, мені бракує страху? Отого інстинктивного страху втрати, який постійно відчувала моя бабця?..

(Затуляє обличчя руками. Через якийсь час іде до столика, п'є чай, знову намагається запалити свічку, але нічого не виходить).

Закінчився вогонь. Немає вогню. Не вистачає вогню...

Слухай, любий, а, може, нам просто потрібно повернути наш вогонь?

Чути віддалений звук вибуху. Жінка сполохано роззирається довкола. Слабшає світло. Грає музика. У напівтемряві видно, як Жінка роззувається, підходить до Уявного Чоловіка, скидає перед ним халат, тулиться до нього, ніби перебуває в його обіймах, потім занурює свої руки в рукава його халата і таким чином одягає його халат на себе,

але задом наперед, затуляючи каптуром своє обличчя. Поступово світло гасне зовсім. Жінка, повільно танцюючи, ніби злившись із Уявним Чоловіком, зникає за лаштунками.

Сцена 4.

З'являється світло. На сцені – Жінка з розплетеним волоссям, у довгій полотняній сорочці. Іде до столика. Прибирає звідти чашки з тацею, підіймає свій халат і капці. Несе все це до скрині. Підходить до шафи. Виймає звідти камуфляж – чоловічий костюм №4, але якось невпевнено, ніби вагається, чи варто його вішати на вішак. Нарешті вішає. Зверху прилаштовує каску, внизу під костюмом ставить берці. Відходить, придивляється схвильовано. Іде до скрині, виймає звідти гвинтівку, вішає на вішак, поруч із костюмом.

Швидкими кроками іде до столика, бере книжку, відкриває.

ЖІНКА (читає): **Кажу йому - майже пошепки:
 тут не зупиняються
автобуси, годинники, серця...
 Але чекає вперто,
 дерев'яніючи,
 обростаючи пилом та інеєм,
борода посивіла – у землю – корінням стає,
 і кричу йому:
 ТУТ НЕ ЗУПИНЯЮТЬСЯ!
Сонний скрегіт у відповідь:
 **вона обіцяла прийти...
 Голі гіллячки
 тінь мою кличуть,
 але – не зупиняюся.****

(Закриває книжку, якийсь час сидить замислена і схвильована. Чути віддалені радіо і теле-репортажі з війни, звуки вибухів, постріли. Рішуче встає. Іде до Уявного Чоловіка).

Хотіли вогню. І от – маємо вогонь.

(Сумно усміхається, відходить убік, тоді знову підходить до Уявного Чоловіка, роздивляється його з гордістю, поправляє зброю, усміхається).

Хто б міг подумати! Ти – мій герой! Мій хоробрий лицар! Воїн, котрий боронимите мою країну від ворогів! Ти – мій принц. Боже, як же тобі личить ця форма! І зброя... Якби я не закохалася у тебе раніше, багато років тому, то неодмінно закохалася б зараз. Цікаво, чи можна закохуватися вдруге в одного й того самого чоловіка? Хоча... мені часом здається, що я вже закохувалася в тебе безліч разів. І щоразу – все сильніше...

(Знову чути віддалені звуки – голос репортера, постріли, вибухи. Жінка починає істерично сміятися).

Ха-ха-ха! Думали, що нас ця війна омине. Думали: перебудемо, пересидимо за броньованими дверима, зачинившись на кілька замків. Думали: нехай хтось інший пильнує наш спокій, нехай хтось інший не дає ворогу дійти до нашого дому, нехай хтось інший... А ми тут сидітимемо собі перед телевизором, у теплих капцях, з пляшкою пива і відром поп-корну, і, наче в кінотеатрі, будемо дивитися новини. І вряди-годи щось коментувати. Бо як же без цього? Казати: «Ай-яй-яй, шкода хлопця!», чи: «Кому потрібна ця безглузда війна!», чи: «Так їм і треба, самі винні!», чи клясти владу, чи щось у тому дусі... Як це робить більшість людей у нашій країні. Бо це найлегше – вболівати за долю країни, вмовивши свою дупу на м'який диван якоїсь там крутої фірми... І ми з тобою досі так робили. Бо ж ми – круті, маємо достатньо грошей, аби купувати собі якісні меблі. Купуєш один раз – на все життя.

Але ні, війна таки добралася і до нашого дому... До нашої долі.

(Знову з гордістю дивиться на Уявного Чоловіка).

Якби я знала, що тобі так личитиме ця форма і ця зброя, то ще рік тому сказала б: кидай усе і йди! Йди на війну. Дідько з тією роботою, і з родиною, і з цим побутом, із фірмовим диваном і броньованими дверима! Стань моїм героєм! Запали вогонь! Адже завтра наша країна може взагалі зникнути з карти світу, як це було не раз. І тоді тобі вже не допоможуть броньовані двері. І вже не знадобиться диван... Бо тоді всі ми лежатимемо трупами в землі...

(Затуляє обличчя руками, ледве не плаче).

Коханий, мені страшно. Зізнаюся тобі: вперше в житті я відчуваю дикий, тваринний страх. За нас, за нашу країну... Але найперше – за себе, за власну долю. Боюся залишатися сама. Боюся тебе відпускати. Страшно. Чуєш? Розваж мене якимось. Скажи мені щось веселе, розкажи якийсь анекдот, нагадай якийсь кумедний випадок. Розсміши мене. Страх можна вилікувати лише сміхом. Сміх проганяє страх. Чуєш? Розсміши мене, розвесели, скажи щось таке, від чого я почну реготати!

О, згадала! А пам'ятаєш, як ми варили своє перше в житті варення? Із полуниць, які я купила на ринку. Ввімкнули плиту на максимум, а самі пішли в спальню кохатися. Ти сказав, що запах полуниць тебе дуже збуджує. А от запаху горілого ми зовсім не відчули – так добре нам тоді було... Полуниці згоріли разом із мискою і плитою. Стеля і стіни були чорними. І потім ми цілий тиждень робили ремонт у кухні. І ти сказав, що більше не можеш дивитися на полуниці, що тебе нудить від одного слова «полуниця». *(Сміється)*. Пам'ятаєш?.. Звісно, тоді нам було зовсім не сміху. Але зараз... Зараз усе це здається смішним. Усі ці побутові дурниці – згорілі миски, поламані вмикачі й бачки, розбитий дорогий посуд, розлиті парфуми, порвані поли суконь і відірвані гудзики на сорочках... Усе це вже не має жодного значення, здається безглуздим і смішним. Чи не так? Але скільки часу й нервів ми витратили на ці дурниці замість того, аби просто жити й радіти одне одному, радіти своєму щастю.

(Знову лунають відголоски репортажів із війни. Жінка на якийсь час замислюється).

А, може, все це – просто сон? Абсурдний, сюрреалістичний сон... Може, вранці ми прокинемося і все буде, як раніше? Скажемо собі: усе це нам лише наснилося, насправді немає ніякої війни, ніякої повістки... Ти не йшов від мене, а я не боялася тебе втратити. Як гадаєш?.. Ні, краще не кажи нічого. До дідька особисте щастя, коли вирішується доля мільйонів людей, коли стоїть питання для цілого народу, для всієї країни: бути чи не бути?!..

І ти у цій війні – мій герой! Мій особистий герой! Мій хоробрий воїн! Ти захищатимеш мою країну від ворогів! І я пишаюся тобою! Маючи тисячі інших, кращих для себе можливостей, ти з гідністю прийняв цей виклик. Міг відкупитися. Але не відкупився. Міг утекти закордон. Але не втік. Прийняв усе, як є. *(Імітує голос чоловіка)*: «Так має бути, це мій чоловічий обов'язок». Так? *(Зітхає)*. Може, й так. Лише одному Богові відомо, чи справді так.

Як же я тебе люблю! *(Обіймає його)*.

Тільки пообіцяй, що берегтимеш себе. Пообіцяй, що повернешся. Я чекатиму! Так, як моя бабця чекала діда. І, якщо не збожеволію за цей час, то потім, коли ти повернешся, почуватимуся найщасливішою жінкою на світі! І коли нам знову забракне вогню, згадуватиму оце своє чекання – нестерпне й тривожне. І буде вогонь. Буде вічний вогонь кохання!

(Обіймає Уявного Чоловіка. Знову чути відголоски репортажів із війни. Якийсь час Жінка ходить схвильована з кутка в куток, вагається).

Ні, я не можу отак просто тебе відпустити – туди, де стріляють, де іде справжня війна... Воістину безжальна війна, яка не має ні кінця, ні краю... Війна без назви і з нерівними силами. У якій щодня гинуть люди...

Ну, припустимо, ти підеш, залишиш мене саму. І що далі? А якщо тебе не стане?! Що я робитиму? Житиму звичним життям? Ходитиму на роботу, в супермаркет за продуктами, на каву з друзями, у перукарню, на манікюр? Купуватиму новий одяг? А вечорами, аби мені не було так самотньо, вмикатиму телевізор, але не новини, а якийсь серіал, щось розважальне... Вдаватиму, буцімто нічого не сталося, буцімто ти просто поїхав у відрядження? Писатиму тобі романтичні есемески й відправлятиму різні дурнуваті смайлики?

Наразі живу тільки тим, що чекаю бодай якоїсь звісточки від тебе, тільки б знати, що ти – живий?.. Чекатиму... Але я не зможу чекати тебе з вірою і молитвою, як моя баба колись чекала діда. Мій страх сильніший, ніж віра. Щомиті я боютимуся втратити тебе. Навіть коли спатиму... Ні, страх не зробить мене щасливою. Ні, я так не зможу. Це доведе мене до божевілля.

(Жінка біжить до скрині, дістає звідти камуфляжну куртку, одягає її).

Любий, вибач, але мені не залишається нічого іншого, як... піти з тобою!

Так, я – жінка. Я ніколи не проходила жодних вишколів, не вчилася стріляти і взагалі не знаю, чи змогла б убити людину, навіть ворога, адже непритомнію щоразу, коли бачу кров... Але й до крові можна звикнути. Якщо її багато. Правда ж? Людина зникає до всього. Я навчуся. Обіцяю тобі! Чи, принаймні, робитиму те, що зможу, що буде мені під силу. Подаватиму тобі набої. Готуватиму. Пратиму. Гоїтиму рани. Буду твоїм янголом-охоронцем. Будь-ким, аби тільки – поруч із тобою. Аби не на відстані. Бо відстань загострює страх втрати. Коли ми будемо разом, я не боютимуся. Зрозумій це. Коли я відчуватиму твою присутність – не в есемесках і смайликах, їх може відсилати будь-хто з твого телефону! – а реальну, фізичну присутність, чути твоє дихання, стукіт твого серця, торкатися твоїх рук і вуст, тоді мені буде набагато спокійніше, ніж у бездушному спокої нашого помешкання. Саме так, у свисті куль, у вибухах, у морі людської крові, у холоді й голоді, у повній відсутності побутових зручностей мені буде в тисячу разів затишніше, ніж удома. Бо ти будеш поруч. І я знатиму, що з тобою все гаразд. А якщо нам судилося загинути, то загинемо – теж разом. Все одно удома нас ніхто не чекатиме, крім речей, дорогих меблів, усіх оцих побутових дрібничок... Але речі – бездушні. Їм байдуже, чи ми повернемося...

Любий, обіцяю тобі бути сильною! Обіцяю витримати все! Прошу, не відмовляй мене. Нічого не кажи. Мовчи...

Грає музика. Жінка підходить до Уявного Чоловіка. Обіймає його, одягає його каску собі на голову, взуває берці, рушницю закидає собі на плече, тоді знімає костюм із вішака і, ніби танцюючи із ним, зникає за лаштунками. Гасне світло.

Звучить якась лірична українська пісня (наприклад «Козак від'їжджає, дівчинонька плаче»).

Сцена 5.

З'являється світло. Виходить Жінка. В тому ж самому одязі, тільки боса, без каски й зброї. Із сумом скидає із себе камуфляжну куртку, кидає її на підлогу. Сідає у крісло. Відкриває книжку.

ЖІНКА (читає):

**Це приблизно там,
де у Бога забракло ниток,
де земля, не пришита до неба,
бовтається,
ніби відірвана лапа плюшевого ведмедика -
чужого дитинства дещиця.**

**Це приблизно там,
де господня рука
не торкається тіні самотнього дерева,
зрубаного руками людини
напередодні Свята.
Це приблизно так,
ніби сонце стає навколішки
і прощення благає
у тебе,
у мене
за те,
що занадто пізно
зігріло наші серця.**

Закриває книжку, якийсь час сидить замислена.

Встає, підходить до дзеркала. Видно, що вона дуже схвильована. Чути віддалені вибухи й постріли. Світло слабшає і зрештою зовсім гасне. Жінка метушиться, шукаючи для себе якогось порятунку. Роззирається довкола, виймає із кишені камуфляжної куртки іншу запальничку, підходить до свічки, запалює її. Знову бере книжку, відкриває:

**ЖІНКА (читає): Як цю п'ятому перегризти відстанню?..
Смужечка часу - ніч -
ніби стрічка з вінка погребального.
Як розірвати?..**

Закриває книжку, кладе на стіл. Починає панічно гортати жіночі журнали, ніби шукає в них якогось порятунку, але не знаходить і спересердя жбурляє журнали на підлогу. Затуляє обличчя руками й голосно плаче.

Свічка продовжує горіти. З'являється світло, але тьмяне. На фоні приглушених вибухів і пострілів, на фоні музики (з військовою тематикою) й кадрів із українсько-російської війни, Жінка шукає для себе бодай якогось заспокоєння. Бігає із кутка в кутку. Її обличчя виражає страх і біль. Час від часу хапається руками то за голову, то за живіт, падає на підлогу й качається по ній.

Нарешті іде до шафи, дістає звідти ризу священника – чоловічий костюм №5, вішає його разом із головним убором на вішак. Відходить убік, дивиться, підходить, падає навколішки перед Уявним Священником, складає руки в молитві. Встає, заперечливо хитає головою, хутко зриває костюм із вішака, кидає на підлогу. Дістає із шафи костюм лікаря – чоловічий костюм №6 – білі штани, білий халат і білу лікарську шапку, вішає все це на вішак. Знову відходить і придивляється, тоді підходить ближче, якийсь час покійно стоїть перед Уявним Лікарем. Лунає вибух. Жінка зриває і цей костюм, теж кидає його на підлогу. Знову бігає з кутка в кутку, хапається то за голову, то за живіт, час від часу падає на підлогу. Лунають звуки війни, музика звучить гучніше.

У якийсь момент Жінка біжить до шафи, відкриває її і залазить туди, зачинившись ізсередини. Гасне світло. Стихає музика. Гасне екран.

Через якийсь час на екрані з'являються кадри природи – пшеничне поле й небо, квіти, дерева. Лунає вже інша – лірична – музика (може бути щось із класики чи народних пісень).

З'являється світло. Відкривається шафа, звідти виходить Жінка. Її обличчя просвітлене. В руках тримає костюмчик немовляти-хлопчика – костюм №7. Ніжно усміхається, вішає костюм на вішак, зверху чіпляє чепчик для немовляти. Відходить, дивиться з усмішкою і зворушенням. Підходить знову. Трохи вагається. Тоді біжить до скрині, виймає звідти маленьку корону принца. Підходить до Уявного Немовляти, знімає з

вішака шапочку і замість неї чіпляє корону. Відходить убік, дивиться задоволено, ніжно усміхається.

Іде до столика, бере книжку, відкриває.

ЖІНКА (читає): Смикаю небо за білу хмару -
тонесенька цівочка світла витікає між пальців,
біла нитка стає золотою,
вирушає в мандрівку до обрію.
Там, за обрієм, Ти споглядаєш,
як біла хмара тане і меншає,
і раптом зовсім зникає.
Ниточка золота, мандруючи,
до серця Твого проситься.
Про своє таємниче прядиво,
окрім Тебе,
не маю кому розповісти.

(Закриває книжку, мрійливо усміхається, бере з вази білу троянду, нюхає її і ніжно тулить до серця, потім ставить назад, у вазу).

Грає музика зі Сцени 1. Жінка танцює той танок, який танцювала, коли розповідала Уявному Чоловіку про себе.

ЗАВІСА

**У п'єсі використані поезії Анни Багряної зі збірки «Мандрівка ливною» (Львів-Радам, 2008).*